

Projekt

z dnia 26 czerwca 2025 r.

Zatwierdzony przez

**UCHWAŁA NR
RADY MIEJSKIEJ W KLECZEWIE**

z dnia 7 lipca 2025 r.

**w sprawie uchwalenia Gminnego Programu Przeciwdziałania Przemocy Domowej i Ochrony Osób
Doznających Przemocy Domowej na lata 2025-2030**

Na podstawie Na podstawie art. 18 ust. 2 pkt 15 ustawy z dnia 8 marca 1990 r. o samorządzie gminnym (t.j. Dz. U. z 2024 r. poz. 1465 ze zm.) oraz art. 6 ust. 2 pkt. 1 ustawy z dnia 29 lipca 2005 r. o przeciwdziałaniu przemocy domowej (t.j. Dz. U. z 2024 r. poz. 1673) Rada Miejska w Kleczewie uchwala, co następuje:

§ 1. Uchwala się Gminny Program Przeciwdziałania Przemocy Domowej i Ochrony Osób Doznających Przemocy Domowej na lata 2025-2030, w brzmieniu określonym w załączniku do niniejszej uchwały.

§ 2. Wykonanie uchwały powierza się Burmistrzowi Gminy i Miasta Kleczew.

§ 3. Uchwała wchodzi w życie z dniem podjęcia.

Załącznik do uchwały Nr
Rady Miejskiej w Kleczewie
z dnia 7 lipca 2025 r.

**GMINNY PROGRAM PRZECIWDZIAŁANIA
PRZEMOCY DOMOWEJ I OCHRONY OSÓB
DOZNAJACYCH PRZEMOCY DOMOWEJ
W GMINIE KLECZEW NA LATA 2025-2030**

SPIS TREŚCI

1. Wstęp
2. Podstawy prawne programu
3. Zjawisko przemocy
 - 3.1. Specyfika i złożoność zjawiska przemocy
 - 3.2 Czym charakteryzuje się przemoc
 - 3.3. Rodzaje, formy i skutki przemocy domowej
 - 3.4. Cykle przemocy domowej
4. Diagnoza zjawiska przemocy w rodzinie. Lokalny system przeciwdziałania przemocy domowej
5. Gminny Program Przeciwdziałania Przemocy Domowej i Ochrony Osób Doznających Przemocy Domowej na lata 2025-2030
6. Adresaci programu
7. Realizatorzy programu
8. Spodziewane efekty
9. Miejsce i czas realizacji programu
10. Finansowanie programu
11. Podsumowanie

1. WSTĘP

Gminny Program Przeciwdziałania Przemocy Domowej i Ochrony Osób Doznających Przemocy Domowej w Gminie Kleczew na lata 2025-2030 jest dokumentem opracowanym na podstawie wytycznych Rządowego Programu Przeciwdziałania Przemocy Domowej na lata 2024-2030 (Dz. U. z 2023 r. poz. 1232) oraz zgodnie z ustawą z dnia 29 lipca 2005 r. o przeciwdziałaniu przemocy domowej (Dz. U. z 2024 poz. 1673) i jest kontynuacją Gminnego Programu Przeciwdziałania Przemocy w Rodzinie oraz Ochrony Osób Doznających Przemocy Domowej na terenie gminy Kleczew na lata 2020-2024.

Art. 6 ust. 2 pkt 1 wyżej wymienionej ustawy stanowi, że do zadań własnych gminy należy w szczególności tworzenie gminnego systemu przeciwdziałania przemocy domowej i ochrony osób doznających przemocy domowej, w tym :

- 1) opracowanie i realizacja gminnego programu przeciwdziałania przemocy domowej i ochrony osób doznających przemocy domowej;
- 2) prowadzenie poradnictwa i interwencji w zakresie przeciwdziałania przemocy w szczególności poprzez działania edukacyjne służące wzmocnieniu opiekuńczych i wychowawczych kompetencji rodziców w rodzinach zagrożonych przemocą domową;
- 3) zapewnienie osobom doznającym przemocy domowej miejsc w ośrodkach wsparcia;
- 4) tworzenie zespołów interdyscyplinarnych.

Założeniem programu jest kompleksowość i interdyscyplinarność działań ujętych w ramy sprawnie funkcjonującego systemu ukierunkowanego na wsparcie i ochronę osób doświadczających przemocy, edukację i pomoc w korygowaniu zachowań osób stosujących przemoc domową, edukację, kadr instytucji zaangażowanych w przeciwdziałanie przemocy domowej oraz szeroko ujętą edukację społeczeństwa.

Głównym zadaniem programu jest wypracowanie coraz skuteczniejszych metod rozpoznawania problemu i podejmowania interwencji oraz pomoc osobom doznającym przemocy domowej. Cele szczegółowe odnoszą się do całego systemu zapobiegania, zwalczania i pomocy osobom doznającym przemocy domowej, tym samym stanowią strategię postępowania wobec problemu przemocy domowej.

Program będzie realizowany wielopoziomowo przez wszystkie instytucje i organizacje zobligowane do podejmowania działań na rzecz przeciwdziałania przemocy domowej.

Cele i zadania programu, a także źródła jego finansowania zostały sformułowane na poziomie ogólnym, umożliwiającym ich rozwinięcie i uszczegółowienie, adekwatnie do aktualnych potrzeb lokalnych. Niniejszy program będzie stanowił wspólny plan działań instytucji i organizacji zobowiązanych do podejmowania działań na rzecz zapobiegania i zwalczania przemocy domowej oraz przyczyni się do usprawnienia lokalnego systemu przeciwdziałania przemocy i ograniczenia zjawiska przemocy domowej.

2. PODSTAWY PRAWNE PROGRAMU

Gminny Program Przeciwdziałania Przemocy Domowej oraz Ochrony Osób Doznających Przemocy Domowej na lata 2025-2030 w Gminie Kleczew został opracowany i będzie realizowany w oparciu o niżej wymienione akty prawne:

- Konstytucja Rzeczypospolitej Polskiej z dnia 2 kwietnia 1997 r. (Dz. U. z 1997 r. nr 78 poz. 483 z późn. zm.),

- ustawę z dnia 25 lutego 1964 r. Kodeks rodzinny i opiekuńczy (Dz. U z 2023 r. poz. 2809 z późn. zm.),
 - ustawę z dnia 6 czerwca 1997 r. - Kodeks karny (Dz. U. z 2025 r. poz. 383),
 - ustawę z dnia 6 czerwca 1997 r. Kodeks postępowania karnego (Dz. U. z 2025 r. poz. 46, 304),
 - ustawę z dnia 6 czerwca 1997 r. Kodeks karny wykonawczy (Dz. U. z 2024 r. poz. 706, 1907),
 - ustawę z dnia 17 listopada 1964 r. Kodeks postępowania cywilnego (Dz. U z 2024 r. poz. 1568,1841),
 - ustawa z dnia 29 lipca 2005 roku o przeciwdziałaniu przemocy domowej (Dz. U. z 2024 r. poz. 1673),
 - ustawa z dnia 26 października 1982 roku o wychowaniu w trzeźwości i przeciwdziałaniu alkoholizmowi (Dz. U z 2023 r. poz. 2151 ze zm.),
 - ustawa z dnia 12 marca 2004 r. o pomocy społecznej (Dz. U. z 2024 r. poz. 1283, 1572),
 - ustawę z dnia 6 kwietnia 1990 r. o Policji (Dz.U. z 2024 r. poz. 145 z późn. zm.),
 - ustawę z dnia 24 sierpnia 2001 r. o Żandarmerii Wojskowej i Wojskowych organach porządkowych (Dz. U. z 2025 r. poz. 12),
 - ustawę z dnia 21 czerwca 2001 r. o ochronie praw lokatorów, mieszkaniowym zasobie gminy i o zmianie Kodeksu cywilnego (Dz. U. z 2023 r. poz. 725),
 - ustawę z dnia 9 czerwca 2022 r. o wspieraniu i resocjalizacji nieletnich (Dz. U. z 2024 r. poz. 978, 1228),
 - ustawę z dnia 29 lipca 2005 r, o przeciwdziałaniu narkomanii (Dz. U. z 2023 r. poz. 1939),
 - ustawę z dnia 7 września 1991 r. o systemie oświaty (Dz. U z 2024 r. poz. 750, 854,1473,1933),
 - ustawę z dnia 24 kwietnia 2003 r. o działalności pożytku publicznego i o wolontariacie (Dz. U. z 2024 r. poz. 1491, 1761, 1940),
 - ustawę z dnia 8 marca 1990 r. o samorządzie gminnym (Dz. U. z 2024 r. poz. 1465, 1572,1907,1940),
 - ustawę z dnia 14 grudnia 2016 r. Prawo oświatowe (Dz. U. z 2024 r. poz. 737, 854, 1562,1635,1933),
 - rozporządzenie Rady Ministrów z dnia 6 września 2023 r. w sprawie procedury „Niebieskie Karty” oraz formularzy „Niebieska Karta” (Dz. U. z 2023 r. po. 1870),
 - uchwała Nr 205 Rady Ministrów z dnia 9 listopada 2023 r. w sprawie ustanowienia Rządowego Programu Przeciwdziałania Przemocy Domowej na lata 2024-2030 (M.P. poz. 1232),
- oraz dodatkowo:
- ustawa z dnia 9 czerwca 2011 r. o wspieraniu rodziny i systemie pieczy zastępczej (Dz. U. z 2025 r. poz. 49 ze zm.),
 - rozporządzenie Rady Ministrów z dnia 30 czerwca 2021 roku w sprawie Narodowego Programu Zdrowia na lata 2021-2025 (Dz. U z 2021 r. poz. 642),
 - ustawa z dnia 19 sierpnia 1994 r. o ochronie zdrowia psychicznego (Dz. U. z 2024 r. poz. 917 ze zm.)
 - Strategia Rozwiązywania Problemów Społecznych Gminy Kleczew na lata 2021 - 2027

3. ZJAWISKO PRZEMOCY

Przemoc jest zjawiskiem specyficznym i złożonym, a przy tym bardzo dynamicznym, występuje w określonym czasie i charakteryzuje się swoistym przebiegiem. Ma tendencje do powtarzania się i eskalacji, przejawia się w różnorodnych rodzajach i formach. Dotyczy całości rodziny jako systemu, a jej skutki stanowią poważny problem społeczny.

3.1. Specyfika i złożoność zjawiska przemocy

Przemoc w rodzinie w polskich domach, podobnie jak w innych krajach, jest jednym z problemów społecznych, który wymaga podejmowania wieloaspektowych działań w celu przeciwdziałaniu temu zjawisku i udzielaniu pomocy wszystkim członkom rodziny uwięzłej w przemoc, a także edukowania całego społeczeństwa na temat zjawiska przemocy domowej i przeciwdziałaniu przemocy, wyeliminowaniu mitów i stereotypów, które są jeszcze mocno zakorzenione w niektórych środowiskach.

Z uwagi na specyfikę i złożoność zjawiska przemocy domowej koniecznym jest budowanie adekwatnego i kompleksowego, interdyscyplinarnego systemu pomocy w aspekcie psychologicznym, socjalnym, interwencyjnym a także pomocy długofalowej.

Dlatego istotne jest uświadomienie i edukacja zarówno całego społeczeństwa, jak też poszczególnych grup społecznych i zawodowych. Maltretowana osoba traci bowiem podstawowe poczucie bezpieczeństwa, zaufanie do siebie, zaczyna źle o sobie myśleć. Często czuje się jak małe dziecko i pragnie wycofywać się z normalnego życia i odizolować od innych.

Bardzo ważna jest współpraca interdyscyplinarna różnych służb i instytucji pomagającym całym rodzinom uwięzłym w przemoc. Aby niosły one skuteczną pomoc i wsparcie osobom doznającym przemocy, osobom stosującym przemoc i świadkom przemocy domowej, winny systematycznie podnosić swoje kompetencje zawodowe oraz poddawać swoją pracę systematycznej superwizji.

3.2. Czym charakteryzuje się przemoc

1. JEST INTENCJONALNA. Przemoc jest zamierzonym i świadomym działaniem człowieka ma na celu kontrolowanie i podporządkowanie drugiej osoby.
2. SIŁY SĄ NIERÓWNOMIERNE. W relacji jedna ze stron ma przewagę nad drugą. Osoba doświadczająca przemocy jest słabsza a osoba ją stosująca- silniejsza.
3. NARUSZA PRAWA I DOBRA OSOBISTE. Osoba stosująca przemoc wykorzystuje przewagę siły, narusza podstawowe prawa drugiej strony (np. prawo do nietykalności fizycznej, godności, szacunku itd.).
4. POWODUJE CIERPIENIE I BÓL. Osoba stosująca przemoc naraża zdrowie i życie drugiej strony na poważne szkody. Doświadczenie bólu i cierpienia sprawia, że będąc poddaną takiemu oddziaływaniu ma mniejszą zdolność do samoobrony.

3.3. Rodzaje, formy i skutki przemocy domowej

- 1) **Przemoc fizyczna**- polega na naruszeniu nietykalności cielesnej, celowym uszkodzeniu ciała, zadawaniu bólu bądź groźby uszkodzenia ciała.

Formy przemocy fizycznej to m.in.: szarpanie, kopanie, popychanie, obezwładnianie, duszenie, odpychanie, przetrzymywanie, policzkowanie, szczypanie, bicie otwartą ręką, pięściami, różnymi przedmiotami, przypalanie papierosem, topienie, polewanie substancjami żrącymi, użycie broni, pozostawienie w niebezpiecznym miejscu, nie udzielenie niezbędnej pomocy, itp.

Skutkami przemocy fizycznej mogą być m.in.: bezpośrednie: uszkodzenie ciała- urazy, rany, złamania, stłuczenia, zadrapania, siniaki, poparzenia, następujące: choroby powstałe w wyniku powikłań i stresu, zespół stresu pourazowego, życie w chronicznym stresie, ciągłym poczuciu zagrożenia, strachu, lęku, napady paniki, bezsenność, zaburzenia psychosomatyczne, itp.

2) Przemoc psychiczna/emocjonalna- jest podstawą wszelkich form przemocy. Polega na wywieraniu presji na osobę w celu sprawowania nad nią kontroli i podporządkowywania jej swojej woli. Jej istotą jest naruszenie godności osobistej. Stanowi podstawę wszelkich innych form przemocy i zazwyczaj z nimi współwystępuje.

Formy przemocy psychicznej to m.in.: wyśmiewanie opinii, poglądów, przekonań, religii, pochodzenia, narzucanie swojego zdania, poglądów, karanie przez odmowę uczuć, zainteresowania, szacunku, stałe ocenianie, krytyka, wmawianie choroby psychicznej, izolowanie, kontrolowanie, ograniczanie kontaktów z innymi ludźmi, wymuszanie posłuszeństwa i podporządkowania, ograniczanie snu, pożywienia i schronienia, wyzywanie, używanie wulgarnych epitetów, poniżanie, upokarzanie, zawstydzanie, stosowanie gróźb, szantażowanie, itp.

Skutkami przemocy psychicznej mogą być m.in.: zniszczenie poczucia mocy sprawczej ofiary, jej poczucia własnej wartości i godności, uniemożliwienie podjęcia jakichkolwiek działań niezgodnych z zasadą posłuszeństwa, osłabienie psychicznych i fizycznych zdolności stawiania oporu oraz wyodrębnienie przekonania o daremności jego stawiania, odizolowanie od zewnętrznych źródeł wsparcia, całkowite uzależnienie ofiary od prześladowcy, stały strach i utrata nadziei, choroby psychosomatyczne, ciągły stres, zaburzenia snu, itp.

3) Przemoc seksualna- dotyczy sfery seksualnej, jej celem jest poniżanie drugiej osoby, odebranie jej godności, polega na naruszeniu intymności. Jej istotą jest zmuszanie osoby do aktywności seksualnej wbrew jej woli, kontynuowaniu aktywności seksualnej, gdy osoba nie jest w pełni świadoma, bez pytania jej o zgodę lub gdy na skutek zaistniałych warunków obawia się odmówić. Występuje wówczas przymus jako na bezpośrednie użycie siły lub emocjonalny szantaż, groźba lub podstęp by osobę skłonić do preferowanego zachowania.

Formy przemocy seksualnej to m.in.: gwałt, wymuszanie pożycia seksualnego, nieakceptowanych pieszczot i praktyk seksualnych, zmuszanie do seksu z osobami trzecimi, sadyzm w pożyciu, wyśmiewanie wyglądu, ciała i krytyka zachowań seksualnych, przymuszanie do oglądania treści o charakterze seksualnym bądź pornograficznym itp.

Skutkami przemocy seksualnej mogą być m.in.: obrażenia fizyczne, ból i cierpienie, obniżona samoocena i poczucie własnej wartości, utrata poczucia atrakcyjności i godności, zaburzenia seksualne, oziębłość, zamknięcie się/ lęk, strach, unikanie seksu, uogólniona niechęć i obawa do przedstawicieli płci sprawcy przemocy, itp.

4) Przemoc ekonomiczna- dotyczy sfery materialnej, polega na celowym niszczeniu własności, pozbawianiu środków lub tworzeniu warunków, gdy trudno jest zaspokoić podstawowe potrzeby.

Formy przemocy ekonomicznej to m.in.: okradanie, zabieranie pieniędzy, nie łożenie na utrzymanie, uniemożliwienie podjęcia pracy zarobkowej, niezaspokajanie niezbędnych podstawowych materialnych potrzeb rodziny, szantażowanie, zaciąganie długów i kredytów bez zgody współmałżonka, zmuszanie do pożyczek, uniemożliwienie korzystania z pomieszczeń niezbędnych do zaspokajania potrzeb (kuchnia, łazienka) itp. Wiele form przemocy ekonomicznej trudno też udowodnić, gdyż polegają na tworzeniu rozbieżności między oficjalnymi dokumentami a rzeczywistością. Świadomość tego, jak

może przejawiać się przemoc ekonomiczna jest dosyć niska, wydzielanie pieniędzy i kontrolowanie wydatków współmałżonka uważane jest często za przejaw gospodarności.

Skutkami przemocy ekonomicznej mogą być m.in.: całkowita zależność finansowa, niezaspokajanie podstawowych potrzeb życiowych, bieda, zniszczenie poczucia własnej godności i wartości, znalezienie się bez środków do życia, brak poczucia bezpieczeństwa.

5) Zaniedbanie- dotyczy naruszenia obowiązku opieki ze strony najbliższych. Jego istotą jest niezaspokojenie podstawowych potrzeb biologicznych i psychicznych drugiego człowieka. Odnosi się do dzieci, osób starszych czy niepełnosprawnych lub chorych, których dobry stan wymaga opieki ze strony domowników. Polega na min. na barku zainteresowania potrzebami innej osoby, świadomym ich ignorowaniu, pozbawianiu środków na utrzymanie, pozbawianie jedzenia, ubrania, schronienia, braku pomocy w chorobie, nie udzielenie pomocy, uniemożliwianie dostępu do miejsc zaspokojenia podstawowych potrzeb: mieszkania, kuchni, łazienki, łóżka, itp. Jest ukrytą formą przemocy. Może ono się zacząć już w okresie życia płodowego, kiedy matka prowadzi niehigieniczny tryb życia. Zaniedbywanie ma także miejsce wówczas, gdy dziecko ma zaspokajane potrzeby o charakterze biologicznym, ale nie ma zagwarantowanej prawidłowej stymulacji poznawczej. Skrajnym przypadkiem zaniedbania jest wzrastające w ostatnich latach porzucenie dziecka z narażeniem go na utratę zdrowia a nawet życia.

Formy zaniedbania to m.in.: naruszenie obowiązku do opieki ze strony osób bliskich, brak wsparcia emocjonalnego, brak stymulacji, brak ochrony, nieadekwatna higiena i brak opieki medycznej, niedawanie środków na utrzymanie, pozbawienie jedzenia, ubrania, schronienia, brak pomocy w chorobie, nieudzielenie pomocy, utrudnianie zaspokojenia potrzeb wyższego rzędu itp.

Skutkami zaniedbania mogą być m.in.: szkody na zdrowiu, w tym psychicznym, narażenie na utratę życia.

Badacze zjawiska przemocy wyróżniają **przemoc gorącą i przemoc chłodną**.

U źródeł **przemocy gorącej** jest furia zrodzona z frustracji. Wybuch niemożliwych do powstrzymania uczuć gniewu i wściekłości prowadzi w rezultacie do aktów przemocy i agresji. Przemoc gorąca charakteryzuje się złością, gniewem, furią. Towarzyszą jej przeróżne formy ekspresji, krzyki, wyzwiska, obelgi, rękoczynny, impulsywne zachowania, gwałtowne zadawanie bólu. Opisany rodzaj przemocy szybko się pojawia i równie szybko znika.

Przemoc chłodna z kolei jest rodzajem przemocy zapisanym w kulturze i obyczaju. Występuje tu element chłodnej kalkulacji i premedytacji. Często u podłoża tego rodzaju przemocy leży osiągnięcie takich pozytywnych wartości czy celów, jak np. czyjeś dobro bądź utrzymywanie ładu i porządku. Ten rodzaj przemocy widoczny jest tam, gdzie w stosunkach międzyludzkich obowiązują autorytarne modele współżycia.

3.4. Cykle przemocy domowej

Na cykl przemocy składają się trzy następujące po sobie fazy:

1) Faza narastania napięcia – początkiem cyklu jest zwykle wyczuwalny wzrost napięcia, narastają sytuacje konfliktowe, partner staje się drażliwy, każdy drobiazg wyprowadza go z równowagi, jest ciągle spięty i poirytowany, a swoje emocje wyładowuje na partnerce.

2) Faza ostrej przemocy- w tej fazie napięcie, które narastało w partnerze znajduje upust, następuje wybuch agresji, wywołany jakimś drobiazgiem np. opóźnienie posiłku lub pozostawienie jakiejś rzeczy w danym miejscu. Sprawca wpada w szał, a zachowania agresywne mogą objawiać się biciem pięściami,

kopaniem, grożeniem bronią, duszeniem. Można też zaobserwować również silne natężenie agresji słownej.

3) Faza miodowego miesiąca- w momencie kiedy sprawca wyładował już swoje emocje i wie, że przekroczył różne granice, zmienia się w zupełnie inną osobę. Próbuje załagodzić sytuację, przeprasza, obiecuje poprawę, staje się uczynny i miły. Pozwala ofiarom uwierzyć, że teraz będzie inaczej i to się więcej nie powtórzy. Dzięki temu zachowaniu partnera, osoba doświadczająca przemocy zaczyna wierzyć, że jednak jej ukochany się zmienił i naprawdę nieaktywny akt przemocy był tylko incydentem.

Faza miodowego miesiąca jest mija i niebawem zaczyna się krąg, a wtedy znowu pojawia się faza narastania napięcia. Cykle takie mogą trwać przez wiele lat, przy czym zwykle skracają fazy miodowego miesiąca, a wydłużają i bardziej dramatycznie przebiegają fazy narastania napięcia i gwałtownej przemocy.

Sprawca dostrzega szkody i cierpienia, jakie wywołał swoim zachowaniem, okazuje skruchę, obiecuje poprawę, zmienia się i pokazuje siebie takim, jakim jego ofiara chciałaby, żeby był. Czasem zmienia się z obawy przed konsekwencjami, jakie może ponieść. Zmienia się również wtedy, gdy naprawdę chce zmienić swoje zachowanie i skorzystać z pomocy z zewnątrz.

Niestety przemoc nie kończy się na fazie miodowego miesiąca. Przemoc zatacza koło i po fazie miodowego miesiąca powtarza się faza narastającego napięcia, eskalacja przemocy itd.

Bardzo ważne jest, aby każda osoba doznająca przemocy w rodzinie szukała pomocy i nie rezygnowała z możliwości uzyskania pomocy i wsparcia u specjalisty. Jednak, aby skutecznie zatrzymać przemoc, potrzebna jest pomoc z zewnątrz.

4. DIAGNIZA ZJAWISKA PRZEMOCY DOMOWEJ.

LOKALNY SYSTEM PRZECIWDZIAŁANIA PRZEMOCY DOMOWEJ.

Zjawisko przemocy domowej jest problemem trudnym do zbadania. Należy mieć na uwadze to, że nie jest łatwo oszacować jego skalę, zarówno opierając się na statystykach policji, bądź jednostek pomocy społecznej. Odzwierciedlają one przypadki ujawnione, gdy doszło do interwencji. Jednak wiele przypadków, gdy dochodzi do zachowań związanych z przemocą domową nie wychodzi poza „cztery ściany”. Skala zjawiska przemocy domowej jest bardzo trudna do oszacowania, ponieważ dochodzi do niej za zamkniętymi drzwiami i nie wszystkie akty przemocy są ujawniane. Jest wiele przyczyn z powodu których ofiary przemocy w milczeniu znoszą cierpienie. Są to między innymi wstyd, obawy przed rozpadem związku czy małżeństwa, brak perspektywy bytu, co jest związane z sytuacją ekonomiczną i mieszkaniową.

Osoby doznające przemocy obawiają się, że nikt im nie uwierzy, bo nie mają świadków. Często występuje też lęk i obawa a nawet strach przed eskalacją przemocy ze strony sprawcy. Natomiast sami świadkowie przemocy domowej nie chcą reagować, bo obawiają się osoby stosującej przemoc domową albo z uwagi na przekonanie, że „to jest ich sprawa rodzinna i nie ma co się wtrącać”. Nieujawnianie przemocy jest również spowodowane brakiem wiary w skuteczność otrzymania pomocy przez instytucje pomocowe.

Do przeciwdziałania przemocy domowej i zapewnienia ochrony osobom doznającym przemocy powołane są odpowiednie służby, podmioty i jednostki, które podejmują różne działania związane z zatrzymaniem lub/i przeciwdziałaniem przemocy domowej. Najczęściej, niemal bezpośredni kontakt z rodzinami dotkniętymi przemocą ma policja, podejmując interwencje domowe.

Tabela nr 1: Liczba wypełnionych formularzy „Niebieska Karta – A”.

	2022	2023	2024
Liczba wypełnionych formularzy „Niebieska Karta- A”.	7	5	13
Liczba osób, co do których istniało podejrzenie, że doznawały przemocy domowej.	8	8	20
Liczba osób wobec których istniało podejrzenie, że stosują przemoc w rodzinie.	7	5	14
Liczba osób wobec których istniało podejrzenie, że stosują przemoc w rodzinie będących pod wpływem alkoholu.	6	4	7

Źródło: Dane Zespołu Interdyscyplinarnego w Kleczewie.

Systemowe i interdyscyplinarne działania zmierzające do ograniczenia zjawiska przemocy prowadzone są na terenie Gminy i Miasta Kleczew od wielu lat. Dzięki nim osoby dotknięte przemocą mają zapewnioną profesjonalną pomoc. Działania mające na celu pomoc i ochronę osób doznających przemocy realizują na terenie Gminy i Miasta Kleczew różne osoby, podmioty i organizacje.

Miejsko-Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej w Kleczewie jest jednostką organizacyjną pomocy społecznej, która zapewnia realizację zadań pomocy społecznej w ustawowym zakresie. Zjawisko przemocy domowej nie tylko spełnia kryteria trudnej sytuacji życiowej, z których wynika obowiązek interwencji i wsparcia za strony pomocy społecznej, ale także jest wymienione wprost wśród sytuacji, z powodu których pomoc społeczna jest zobowiązana podejmować działania. Bezpośrednią pomoc rodzinom, w których występuje przemoc, bądź w przypadkach jej podejrzenia świadczą pracownicy socjalni. Osobom dotkniętym przemocą domową może zostać udzielona pomoc finansowa, rzeczowa, posiłek, zapewnienie bezpiecznego schronienia, a przede wszystkim szeroko rozumiana praca socjalna.

Zespół Interdyscyplinarny - Gmina podejmuje działania na rzecz przeciwdziałania przemocy domowej, w szczególności w ramach pracy w zespole interdyscyplinarnym.

Zespół Interdyscyplinarny w Kleczewie został powołany Zarządzeniem Burmistrza Gminy i Miasta Kleczew z dnia 30 października 2023 r. w sprawie powołania Gminnego Zespołu Interdyscyplinarnego do spraw Przeciwdziałania Przemocy Domowej Nr 0050/102/2023. Tryb i sposób powoływania i odwoływania członków Zespołu Interdyscyplinarnego w Kleczewie określa Uchwała Rady Miejskiej w Kleczewie nr LXXX/602/2023 z dnia 19.09.2023 r. w sprawie sposobu i trybu powoływania i odwoływania członków Zespołu Interdyscyplinarnego do spraw Przeciwdziałania Przemocy Domowej w Gminie Kleczew. W skład Zespołu Interdyscyplinarnego wchodzi przedstawiciele jednostek organizacyjnych pomocy społecznej, policji, oświaty, ochrony zdrowia, gminnej komisji rozwiązywania problemów alkoholowych, organizacji pozarządowych.

Tabela nr 2: Liczba osób w Zespole Interdyscyplinarnym, reprezentujących podmioty wymienione w ustawie o przeciwdziałaniu przemocy domowej.

Podmiot wymieniony w ustawie	Liczba przedstawicieli
Pomoc społeczna	2
GKRPA	1
Policja	1
Oświata	1
Ochrona zdrowia	1
Organizacja pozarządowa	1
Razem	7

Źródło: Dane Zespołu Interdyscyplinarnego w Kleczewie.

Posiedzenia Zespołu odbywają się w zależności od potrzeb, jednak nie rzadziej niż raz na dwa miesiące.

Zadania Zespołu Interdyscyplinarnego w Kleczewie zostały określone w ustawie z dnia 29 lipca 2005 r. o przeciwdziałaniu przemocy domowej (tekst jednolity Dz. U. z 2024 r., poz. 1673). Mają one charakter zapobiegawczy. Celem tych działań jest zmniejszenie skali zjawiska przemocy domowej. Zadaniem Zespołu jest integrowanie i koordynowanie działań wszystkich podmiotów, których przedstawiciele wchodzi w skład Zespołu, a także specjalistów w zakresie przeciwdziałania przemocy domowej.

Do Zespołu Interdyscyplinarnego wpływają wszystkie formularze „Niebieska Karta – A”. Wszczęcie procedury następuje z chwilą wypełnienia Formularza Niebieska Karta – A przez przedstawiciela podmiotów w wymienionych w art. 9a ust. 11-11 d ustawy z dnia 29 lipca 2005 r. o przeciwdziałaniu przemocy domowej.

Z danych Zespołu Interdyscyplinarnego w Kleczewie wynika, że podmiotem, który uruchamia najczęściej procedur „Niebieska Karta” jest policja, w następnej kolejności pomoc społeczna. Pozostałe podmioty uruchamiają niewiele procedur.

Tabela nr 3: Liczba wszczętych procedur „Niebieska Karta” przez poszczególne podmioty.

Instytucja zakładająca „Niebieską Kartę”	Liczba formularzy „Niebiska Karta- A” przekazanych do Zespołu Interdyscyplinarnego		
	2022	2023	2024
Policja	7	5	13
M-GOPS	0	0	0
Oświata	0	0	1
Służba zdrowia	0	0	0
GKRPA	0	0	0
Razem	7	5	14

Źródło: Dane Zespołu Interdyscyplinarnego w Kleczewie.

Tabela nr 4: Liczba rodzin wobec których wszczęto procedurę „Niebieska Karta”.

	2022	2023	2024
Liczba rodzin wobec których wszczęto procedurę „Niebieskie Karty”	6	5	11

Źródło: Dane Zespołu Interdyscyplinarnego w Kleczewie.

Zespół Interdyscyplinarny w celu dokonania diagnozy i oceny sytuacji w związku ze zgłoszonym podejrzeniem wystąpienia przemocy domowej, a także realizacji zadań, o których mowa w art. 9b ust. 8 ustawy z dnia 29 lipca 2005 r. powołuje grupę diagnostyczno-pomocową. Wcześniej tj. przed wejściem w życie zmiany ww. ustawy powoływane były grupy robocze.

W skład grupy diagnostyczno-pomocowej wchodzi pracownik socjalny jednostki organizacyjnej pomocy społecznej i funkcjonariusz Policji. Ponadto w skład takiej grupy mogą wchodzić między innymi: żołnierz Żandarmerii Wojskowej (w sprawach żołnierzy pełniących czynną służbę wojskową stosujących przemoc domową), pracownik socjalny specjalistycznego ośrodka wsparcia dla osób doświadczających przemocy domowej, asystent rodziny, nauczyciel wychowawca, lekarz, pielęgniarka, położna czy ratownik medyczny, przedstawiciel GKRPA, pedagog szkolny, psycholog czy terapeuta, a także kurator sądowy bądź społeczny kurator sądowy.

Prace w ramach grup diagnostyczno-pomocowych prowadzone są w zależności od potrzeb wynikających z problemów występujących w indywidualnych przypadkach.

Tabela nr 5: Liczba powołanych grup roboczych/diagnostyczno-pomocowych.

	2022	2023	2024
Liczba powołanych grup	1	1	1
Liczba posiedzeń	5	6	19
Liczba osób objętych pomocą grup	15	13	34

Źródło: Dane Zespołu Interdyscyplinarnego w Kleczewie.

W sytuacjach zagrażających zdrowiu i życiu osób, wobec których istnieje podejrzenie, że doznają przemocy domowej, również gdy dotyczy to małoletnich, Zespół Interdyscyplinarny albo przedstawiciel grupy diagnostyczno-pomocowej zawiadamia prokuraturę o podejrzenie popełnienia przestępstwa.

Dodatkowo natomiast, gdy podejrzenie doświadczania przemocy dotyczy małoletnich składany jest wniosek do Sądu o wgląd w sytuację małoletniego.

Zakończenie procedury „Niebieskie Karty” następuje w przypadku:

- 1) ustania przemocy domowej i uzasadnionego przypuszczenia, że zaprzestano dalszego stosowania przemocy domowej,
- 2) rozstrzygnięcia o braku zasadności podejmowania działań.

Tabela nr 6: Liczba zakończonych procedur „Niebieskie Karty”.

	2022	2023	2024
Liczba zakończonych procedur w przypadku: ustania przemocy domowej o uzasadnionego przypuszczenia, że zaprzestano dalszego stosowania przemocy domowej.	4	4	6
Liczba zakończonych procedur w przypadku: rozstrzygnięcia o braku zasadności podejmowania działań.	0	0	1

Źródło: Dane Zespołu Interdyscyplinarnego w Kleczewie.

Po zakończeniu procedury grupa diagnostyczno-pomocowa podejmuje działania monitorujące, które zgodnie z obowiązującymi przepisami prawa prowadzone są przez okres 9 miesięcy po zakończeniu procedury „Niebieskie Karty”. Działania te są podejmowane adekwatnie do potrzeb i sytuacji środowiska, w którym prowadzona była procedura. Polegają w szczególności na składaniu wizyt sprawdzających stan bezpieczeństwa rodziny, poradnictwie i udzielaniu wsparcia.

Obrazem odzwierciedlającym skalę zjawiska przemocy domowej może być ilość postępowań dotyczących się znęcania się fizycznego i psychicznego na podstawie art. 207 kodeksu karnego, prowadzonych przez Prokuraturę Rejonową w Koninie.

Tabela nr 7: Liczba postępowań z art. 207 kodeksu karnego prowadzonych przez Prokuraturę Rejonową w Koninie.

	2022	2023	2024
Liczba zgłoszonych postępowań ogółem	0	0	0
W tym liczba postępowań zakończonych skierowaniem wniosku do sądu	0	0	0
W tym liczba postępowań zakończonych skierowaniem wniosku o skazanie bez przeprowadzenie rozprawy.	0	0	0

Źródło: Dane Zespołu Interdyscyplinarnego w Kleczewie.

Przedstawione dane nie oddają w pełni obrazu przemocy domowej na terenie Gminy i Miasta Kleczew.

Zjawisko to nie zawsze jest ujawniane, co utrudnia rozpoznanie i przeciwdziałanie przemocy. W ostatnim czasie zauważalna jest jednak tendencja wzrostowa osób szukających wsparcia i pomocy w sytuacjach przemocy domowej.

Prowadzone działania lokalne jak i ogólnopolskie wpływają na zmianę świadomości społecznej, co powoduje zwiększenie gotowości osób doznających przemocy do ujawniania takich spraw. Zwiększa się również profesjonalizm przedstawicieli służb zobowiązanych do podejmowania interwencji i udzielania pomocy.

Dobra współpraca w ramach wcześniejszych grup roboczych, a teraz grup diagnostyczno-pomocowych i wymiana spostrzeżeń pozwala na podjęcie szybkich, niepowtarzających się działań. Bezpośredni sposób przekazywania informacji i podejmowanie konkretnych działań usprawniają pracę instytucji zaangażowanych w przeciwdziałanie przemocy.

5. GMINNY PROGRAM PRZECIWDZIAŁANIA PRZEMOCY DOMOWEJ I OCHRONY OSÓB DOZNAJĄCYCH PRZEMOCY DOMOWEJ NA LATA 2025- 2030.

5.1 Cel ogólny:

Przeciwdziałanie przemocy domowej oraz zwiększenie skuteczności pomocy dla rodzin w których występuje przemoc.

5.2. Cele szczegółowe:

Głównym celem wyznaczonym w Programie Przeciwdziałania Przemocy Domowej oraz Ochrony Osób Doznających Przemocy Domowej na lata 2025-2030 w Gminie Kleczew jest „Zmniejszenie skali zjawiska przemocy domowej poprzez skuteczne oddziaływanie na osoby sprawujące przemoc domową, oraz udzielenie wsparcia dla ofiar przemocy domowej w Gminie Kleczew”.

Cel nadrzędny zostanie osiągnięty poprzez realizację celów szczegółowych i wyodrębnionych w ramach celów zadań. Określone w programie zadania będą realizowane przez włączone w realizację Programu instytucje.

5.3. Cele szczegółowe, obszary, kierunki działania Gminnego Programu Przeciwdziałania Przemocy Domowej i Ochrony Osób Doznających Przemocy Domowej na lata 2025-2030.

1. Zintensyfikowanie działań profilaktycznych, diagnostycznych i edukacyjnych w zakresie przeciwdziałania przemocy domowej.
2. Zwiększenie dostępności i skuteczności ochrony oraz wsparcia osób doznających przemocy domowej.
3. Zwiększenie skuteczności oddziaływań wobec osób stosujących przemoc domową.
4. Podnoszenie jakości i dostępności świadczonych usług poprzez zwiększenie kompetencji przedstawicieli instytucji i podmiotów realizujących zadania z zakresu przeciwdziałania przemocy.

Wskaźnik ogólny:

Liczba osób, które skorzystały z różnych form wsparcia w związku z problemem przemocy domowej, w tym: liczba osób objętych procedurą „Niebieskie Karty” oraz liczba osób, które skorzystały ze wsparcia różnego rodzaju placówek udzielających pomocy, takich jak: specjalistyczne ośrodki

wsparcia dla osób doznających przemocy domowej, ośrodki interwencji kryzysowej, punkty konsultacyjne, ośrodki wsparcia, domy dla matek z małoletnimi dziećmi i kobiet w ciąży, inne placówki świadczące pomoc osobom doznającym przemocy domowej.

Obszar 1. Profilaktyka, diagnoza społeczna i edukacja społeczna.

Cel: Zintensyfikowanie działań profilaktycznych, diagnostycznych i edukacyjnych w zakresie przeciwdziałania przemocy domowej.

Kierunki działań:

1.1. Poszerzenie wiedzy ogółu społeczeństwa, w tym zainteresowanych służb, na temat zjawiska przemocy domowej.

1.1.1. Diagnoza zjawiska przemocy domowej na obszarze gminy, ustalenie odsetka populacji rodzin zagrożonych przemocą domową.

Realizator: Miejsko- Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej w Kleczewie, Zespół Interdyscyplinarny, Gminna Komisja Rozwiązywania Problemów Alkoholowych, Komisariat Policji, placówki oświatowe, placówki ochrony zdrowia.

Wskaźniki:

- liczba przeprowadzonych diagnoz zjawiska przemocy domowej.

Termin realizacji: 2025-2030

1.2. Podniesienie poziomu wiedzy i świadomości społecznej w zakresie przyczyn i skutków przemocy domowej.

1.2.1. Prowadzenie lokalnych kampanii społecznych, które:

- obalają stereotypy na temat przemocy domowej, usprawiedliwiające jej stosowanie,
- opisują mechanizmy przemocy domowej oraz jednoznacznie wskazują na ich społeczną szkodliwość i społeczno-kulturowe uwarunkowania,
- promują metody wychowawcze bez użycia przemocy i informują o zakazie stosowania kar cielesnych wobec małoletnich przez osoby wykonujące władzę rodzicielską oraz sprawujące opiekę lub pieczę,
- promują działania służące przeciwdziałaniu przemocy domowej, w tym ochronę i pomoc dla osób doznających przemocy, oraz interwencję wobec osób stosujących przemoc domową.

Realizator: Miejsko- Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej w Kleczewie, Zespół Interdyscyplinarny, Gminna Komisja Rozwiązywania Problemów Alkoholowych, Komisariat Policji, placówki oświatowe, placówki ochrony zdrowia.

Wskaźniki:

- liczba ogólnokrajowych i lokalnych kampanii społecznych.

Termin realizacji: 2025-2030

1.3. Poprawa jakości systemu działań profilaktycznych.

Rodzaje działań:

1.3.1. Prowadzenie poradnictwa, w szczególności przez działania edukacyjne służące wzmocnieniu funkcji opiekuńczych i wychowawczych, alternatywnych wobec stosowania przemocy, jak również dotyczące wzrostu kompetencji rodziców i opiekunów w środowisku zagrożonym przemocą domową, a także w odniesieniu do grup ryzyka, np. małoletnich w ciąży.

Realizator: Miejsko- Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej w Kleczewie, Zespół Interdyscyplinarny, Gminna Komisja Rozwiązywania Problemów Alkoholowych, Komisariat Policji, placówki oświatowe, placówki ochrony zdrowia.

Wskaźniki:

- liczba placówek prowadzących poradnictwo w zakresie przeciwdziałania przemocy domowej,
- liczba osób, którym udzielono porady,
- liczba wizyt patronażowych prowadzonych przez położne podstawowej opieki zdrowotnej.

Termin realizacji: 2025-2030

1.4. Realizacja programów przeciwdziałania przemocy domowej oraz ochrony osób doznających przemocy domowej.

Rodzaje działań:

1.4.1. Opracowanie i realizacja gminnego programu przeciwdziałania przemocy domowej oraz ochrony osób doznających przemocy domowej.

Realizator zadania: Miejsko- Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej w Kleczewie, Zespół Interdyscyplinarny.

Wskaźniki:

- liczba realizowanych gminnych programów przeciwdziałania przemocy domowej oraz ochrony osób doznających przemocy domowej.

Termin realizacji: 2025–2030

Obszar 2: Ochrona, pomoc i wsparcie osób doznających przemocy domowej.

Cel: 2. Zwiększenie dostępności i skuteczności ochrony oraz wsparcia osób doznających przemocy domowej.

Kierunki działań:

2.1. Utworzenie i funkcjonowanie zespołów interdyscyplinarnych.

Realizatorzy zadania: Burmistrz, Miejsko- Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej w Kleczewie.

Wskaźniki:

- liczba zespołów interdyscyplinarnych,
- liczba spotkań zespołu interdyscyplinarnego.

Termin realizacji: 2025–2030

2.1.2. Utworzenie i funkcjonowanie grup diagnostyczno-pomocowych.

Realizatorzy zadania: Zespół Interdyscyplinarny, Miejsko- Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej w Kleczewie.

Wskaźniki:

- liczba utworzonych w danym roku grup diagnostyczno-pomocowych,
- liczba funkcjonujących w danym roku grup diagnostyczno-pomocowych,
- liczba funkcjonujących w danym roku grup diagnostyczno-pomocowych w rozszerzonym składzie.

Termin realizacji: 2025–2030

2.1.3. Rozbudowa sieci i poszerzanie oferty placówek wspierających i udzielających pomocy osobom doznającym przemocy domowej, w tym:

– **punktów konsultacyjnych dla osób doznających przemocy domowej.**

Realizatorzy zadania: Burmistrz, Miejsko- Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej w Kleczewie

Wskaźniki:

- liczba utworzonych w danym roku punktów konsultacyjnych dla osób doznających przemocy domowej.

Termin realizacji: 2025–2030

Kierunki działań:

2.2.1. Upowszechnianie informacji w zakresie możliwości i form udzielania pomocy osobom doznającym przemocy domowej.

Rodzaje działań:

2.2.1. Upowszechnianie informacji w zakresie możliwości i form uzyskania pomocy w szczególności: medycznej, psychologicznej, pedagogicznej, prawnej, socjalnej, zawodowej i rodzinnej.

Realizatorzy zadania: Miejsko- Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej w Kleczewie, Zespół Interdyscyplinarny we współpracy z organizacjami pozarządowymi.

Wskaźniki:

- liczba opracowanych materiałów informacyjnych.

Termin realizacji: 2025-2030

2.2.2. Opracowanie i realizacja indywidualnych i grupowych działań edukacyjnych kierowanych do osób doznających przemocy domowej, w szczególności w zakresie podstaw prawnych i zagadnień psychologicznych dotyczących reakcji na przemoc domową.

Realizatorzy zadania: Miejsko- Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej w Kleczewie, Zespół Interdyscyplinarny.

Wskaźniki:

- liczba osób doznających przemocy domowej uczestniczących w działaniach indywidualnych,
- liczba osób doznających przemocy domowej uczestniczących w działaniach grupowych.

Termin realizacji: 2025-2030

Kierunki działań:

2.3. Udzielanie pomocy i wsparcia osobom doznającym przemocy domowej.

Rodzaje działań:

2.3.1. Realizacja procedury „Niebieskie Karty” przez uprawnione podmioty.

Realizatorzy zadania: przedstawiciele jednostek organizacyjnych pomocy społecznej, Policji, Żandarmerii Wojskowej, ochrony zdrowia, oświaty, gminnych komisji rozwiązywania problemów alkoholowych, jednostki oświaty podległe Ministrowi Kultury i Dziedzictwa Narodowego, a także inne podmioty i organizacje działające w obszarze przeciwdziałania przemocy domowej w ramach zespołów interdyscyplinarnych czy grup diagnostyczno-pomocowych.

Wskaźniki:

- liczba wszczętych w danym roku procedur „Niebieskie Karty”, tj. liczba sporządzonych formularzy „Niebieska Karta – A” przez przedstawicieli poszczególnych podmiotów wszczynających procedurę,
- liczba kontynuowanych w danym roku procedur „Niebieskie Karty” wszczętych w latach poprzedzających rok sprawozdawczy, - liczba wypełnionych formularzy „Niebieska Karta – A” dokumentujących kolejne zdarzenia stosowania przemocy domowej w sprawach toczących się procedur „Niebieskie Karty”,
- liczba osób doznających przemocy domowej objętych w danym roku działaniami w ramach procedury „Niebieskie Karty”,
- liczba osób doznających przemocy domowej objętych w danym roku działaniami w ramach procedury „Niebieskie Karty”, ze względu na problem przemocy fizycznej,
- liczba osób doznających przemocy domowej objętych w danym roku działaniami w ramach procedury „Niebieskie Karty”, ze względu na problem przemocy psychicznej,
- liczba osób doznających przemocy domowej objętych w danym roku działaniami w ramach procedury „Niebieskie Karty”, ze względu na problem przemocy ekonomicznej,
- liczba osób doznających przemocy domowej objętych w danym roku działaniami w ramach procedury „Niebieskie Karty”, ze względu na problem wykorzystania seksualnego,
- liczba osób doznających przemocy domowej objętych w danym roku działaniami w ramach procedury „Niebieskie Karty”, ze względu na problem cyberprzemocy,
- liczba wypełnionych formularzy „Niebieska Karta – C”.

Termin realizacji: 2025–2030

2.3.2. Realizowanie przez instytucje publiczne zajmujące się pomocą osobom doznającym przemocy domowej pomocy w formie poradnictwa medycznego, psychologicznego, pedagogicznego, prawnego, socjalnego, zawodowego i rodzinnego, terapii indywidualnej lub grupowej, pomocy w formie grup wsparcia lub innych grup samopomocowych.

Realizatorzy zadania: Miejsko- Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej w Kleczewie, Zespół Interdyscyplinarny we współpracy z organizacjami pozarządowymi.

Wskaźniki:

- liczba osób objętych pomocą w formie poradnictwa, w tym: psychologicznego, pedagogicznego, prawnego, medycznego, socjalnego, zawodowego i rodzinnego w danej instytucji,
- liczba osób uczestniczących w terapii indywidualnej lub grupowej,
- liczba osób uczestniczących w grupach wsparcia,
- liczba osób uczestniczących w grupach samopomocowych.

Termin realizacji: 2025–2030

2.3.3. Zapewnienie osobom doznającym przemocy domowej pomocy, świadczonej przez punkty konsultacyjne.

Realizatorzy zadania: Miejsko- Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej w Kleczewie, Zespół Interdyscyplinarny, Punkt Konsultacyjny.

Wskaźniki:

- liczba punktów konsultacyjnych,
- liczba osób doznających przemocy domowej, które skorzystały z różnych form pomocy w punktach konsultacyjnych.

Termin realizacji: 2025–2030

2.3.4. Zapewnianie ochrony dzieciom w trybie art. 12a ustawy z dnia 29 lipca 2005 r. o przeciwdziałaniu przemocy domowej.

Realizatorzy zadania: Miejsko- Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej w Kleczewie, Policja, sądy powszechne, ochrona zdrowia.

Wskaźniki:

- liczba dzieci, którym zapewniono ochronę w trybie art. 12a ustawy z dnia 29 lipca 2005 r. o przeciwdziałaniu przemocy domowej, w związku z zagrożeniem życia lub zdrowia,

w tym:

- liczba dzieci umieszczonych u innej, niezamieszkującej wspólnie osoby najbliższej,

w rozumieniu art. 115 § 11 Kk,

- liczba dzieci umieszczonych w rodzinie zastępczej,

- liczba dzieci umieszczonych w placówce opiekuńczo-wychowawczej,

- liczba zażaleń do sądu opiekuńczego na zapewnienie dziecku ochrony, o której mowa w art. 12a ustawy z dnia 29 lipca 2005 r. o przeciwdziałaniu przemocy domowej,

- liczba stwierdzonej przez sąd bezzasadności, nielegalności lub nieprawidłowości w trakcie zapewnienia dziecku ochrony,

- liczba zawiadomień o stwierdzeniu przez sąd bezzasadności, nielegalności lub nieprawidłowości w trakcie zapewnienia dziecku ochrony, przełożonych osób, które dokonały czynności związanych z zapewnieniem dziecku ochrony.

Termin realizacji: 2025–2030

Kierunki działań:

2.4. Monitorowanie działań pomocowych.

Rodzaje działań:

2.4.1. Monitorowanie pomocy udzielanej osobom doznającym przemocy domowej.

Realizatorzy zadania: Zespół Interdyscyplinarny.

Wskaźniki:

- liczba zakończonych procedur „Niebieskie Karty” ze względu na ustanie przemocy domowej,
- liczba zakończonych procedur „Niebieskie Karty” ze względu na brak zasadności podejmowania działań,
- liczba osób, wobec których podjęto działania monitorujące po zakończeniu procedury „Niebieskie Karty”,
- liczba osób monitorowanych po opuszczeniu specjalistycznych ośrodków wsparcia dla osób doznających przemocy domowej, w tym osób, u których przemoc domowa ustała.

Termin realizacji: 2025–2030

Obszar 3: Oddziaływanie na osoby stosujące przemoc domową.

Cel: Zwiększenie skuteczności oddziaływań wobec osób stosujących przemoc domową.

Kierunki działań:

3.1. Interweniowanie oraz reagowanie właściwych służb na stosowanie przemocy domowej.

Rodzaje działań:

3.2.1. Działania wobec osób stosujących przemoc domową, w tym w ramach procedury „Niebieskie Karty”.

Realizatorzy zadania: Miejsko- Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej w Kleczewie, Zespół Interdyscyplinarny, Policja, Żandarmeria Wojskowa, ochrona zdrowia, oświata, Gminna Komisja Rozwiązywania Problemów Alkoholowych, jednostki organizacyjne prokuratury, jednostki oświaty podległe prowadzącym placówki oświatowe, a także inne podmioty i organizacje działające w obszarze przeciwdziałania przemocy domowej w ramach zespołów interdyscyplinarnych lub grup diagnostyczno-pomocowych.

Wskaźniki:

- liczba osób stosujących przemoc domową objętych procedurą „Niebieskie Karty”,
- liczba wypełnionych formularzy „Niebieska Karta – D”,
- liczba wszczętych postępowań przygotowawczych w sprawach związanych z przemocą domową,
- liczba odmów wszczęcia postępowań przygotowawczych w sprawach związanych z przemocą domową,
- liczba zakończonych postępowań przygotowawczych w sprawach związanych z przemocą domową przez sporządzenie aktu oskarżenia,

- liczba zakończonych postępowań przygotowawczych w sprawach związanych z przemocą domową przez umorzenie postępowania.

Termin realizacji: 2025–2030

3.2.2. Uniemożliwienie kontaktowania się osób stosujących przemoc domową z osobami doznającymi przemocy domowej między innymi przez:

- wydanie wobec osoby stosującej przemoc domową nakazu natychmiastowego opuszczenia wspólnie zajmowanego mieszkania i jego bezpośredniego otoczenia i zakazu zbliżania się do wspólnie zajmowanego mieszkania i jego bezpośredniego otoczenia,
- wydanie wobec osoby stosującej przemoc domową zakazu zbliżania się do osoby doznającej przemocy domowej na wyrażoną w metrach odległość,
- wydanie wobec osoby stosującej przemoc domową zakazu kontaktowania się z osobą doznającą przemocy domowej,
- wydanie wobec osoby stosującej przemoc domową zakazu wstępu na teren szkoły, placówki oświatowej, opiekuńczej lub artystycznej, obiektu sportowego lub miejsca pracy, i przebywania na tym terenie,
- zatrzymywanie osób, co do których istnieje podejrzenie, że stosują przemoc domową,
- stosowanie przez prokuratora oraz występowanie do sądu o zastosowanie wobec osób, co do których istnieje podejrzenie, że stosują przemoc domową, środków zapobiegawczych, w szczególności w przedmiocie dozoru Policji z zakazem kontaktowania się z osobą doznającą przemocy domowej, a także nakazania opuszczenia wspólnie zajmowanego mieszkania i jego bezpośredniego otoczenia lub zakazania zbliżania się do mieszkania i jego bezpośredniego otoczenia, ewentualnie tymczasowego aresztowania,
- występowanie do sądu o zastosowanie wobec osób stosujących przemoc domową środków karnych lub probacyjnych polegających na obowiązku powstrzymywania się od przebywania w określonych miejscach, kontaktowania się lub zbliżania do pokrzywdzonego, nakazie opuszczenia wspólnie zajmowanego mieszkania i jego bezpośredniego otoczenia lub zakazie zbliżania się do mieszkania i jego bezpośredniego otoczenia.

Realizatorzy zadania: Policja.

Wskaźniki:

- liczba zastosowanych przez Policję nakazów natychmiastowego opuszczenia wspólnie zajmowanego mieszkania i jego bezpośredniego otoczenia i zakazów zbliżania się do wspólnie zajmowanego mieszkania i jego bezpośredniego otoczenia,
- liczba zastosowanych przez Policję zakazów zbliżania się do osoby doznającej przemocy domowej na wyrażoną w metrach odległość,
- liczba zastosowanych przez Policję zakazów kontaktowania się z osobą doznającą przemocy domowej,
- liczba zastosowanych przez Policję zakazów wstępu na teren szkoły, placówki oświatowej, opiekuńczej lub artystycznej, obiektu sportowego lub miejsca pracy, i przebywania na tym terenie.

Termin realizacji: 2025–2030

3.2.3. Działanie i współpraca służb w zakresie monitorowania zachowań osób uprzednio skazanych za stosowanie przemocy domowej, w tym wymiana informacji między nimi.

Realizatorzy zadania: Miejsko- Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej w Kleczewie, Policja, zespół kuratorskiej służby sądowej.

Wskaźniki:

- liczba wniosków kuratorów sądowych do sądu o zarządzenie wykonania warunkowo zawieszanej kary pozbawienia wolności albo o odwołanie warunkowego zwolnienia (art. 12d ustawy),
- liczba wniosków o nałożenie obowiązku uczestnictwa w programach korekcyjno- edukacyjnych na podstawie art. 72 § 1 pkt 6b Kk,
- liczba wniosków prokuratora do sądu o zarządzenie wykonania kary pozbawienia wolności albo o odwołanie warunkowego zwolnienia wobec skazanego za tego rodzaju przemoc, naruszającego ponownie porządek prawny w postaci stosowania przemocy domowej,
- liczba przekazanych organom ścigania i wymiaru sprawiedliwości informacji przez inne służby, w tym zwłaszcza przez pracowników socjalnych o ponownym stosowaniu przemocy domowej przez osoby uprzednio skazane za tego rodzaju przemoc.

Termin realizacji: 2025–2030

Kierunki działań:

3.3. Realizowanie programów wspierających dla osób stosujących przemoc domową zmierzających do utrwalenia i wzmocnienia zmian zapoczątkowanych programami korekcyjno-edukacyjnymi dla osób stosujących przemoc domową lub psychologicznoterapeutycznymi dla osób stosujących przemoc domową.

Rodzaje działań:

3.3.1. Opracowanie i realizacja programów edukacyjnych lub/i wspierających dla osób stosujących przemoc domową, które ukończyły program korekcyjno-edukacyjny lub psychologiczno-terapeutyczny.

Realizatorzy zadania: Zespół Interdyscyplinarny, Miejsko- Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej w Kleczewie, we współpracy z organizacjami pozarządowymi.

Wskaźniki:

- liczba programów edukacyjnych lub/i wspierających realizowanych w gminie,
- liczba osób uczestniczących w programach edukacyjnych lub/i wspierających dla osób stosujących przemoc domową.

Termin realizacji: 2025–2030

Obszar 4: Podnoszenie kompetencji, rozwijanie i doskonalenie umiejętności służb i przedstawicieli podmiotów realizujących działanie z zakresu przeciwdziałania przemocy domowej.

Cel: Podnoszenie jakości i dostępności świadczonych usług przez rozwijanie i doskonalenie kompetencji przedstawicieli instytucji i podmiotów realizujących zadania z zakresu przeciwdziałania przemocy domowej.

Kierunki działań:

4.1. Wzmacnianie kompetencji zawodowych oraz przeciwdziałanie wypaleniu zawodowemu osób realizujących zadania z zakresu przeciwdziałania przemocy domowej.

Rodzaje działań:

4.1.1. Wdrożenie systemu wsparcia dla osób pracujących bezpośrednio z osobami doświadczającymi przemocy domowej i z osobami stosującymi przemoc domową, w formie m.in. superwizji, coachingu, doradztwa, grup wsparcia Realizatorzy zadania: Zespół Interdyscyplinarny, Policja, Miejsko- Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej w Kleczewie, placówki oświatowe, ochrona zdrowia.

Wskaźniki:

- liczba osób poddanych różnym formom poradnictwa i wsparcia psychologicznego,
- liczba zrealizowanych spotkań superwizyjnych,
- liczba osób uczestniczących w spotkaniach superwizyjnych.

Termin realizacji: 2025–2030

3.6. Podmioty instytucjonalne i zasoby ludzkie oraz działania przewidziane w ramach Gminnego Programu Przeciwdziałania Przemocy Domowej i Ochrony Osób Doznających Przemocy Domowej na lata 2025-2030.

Wszystkie instytucje i placówki powinny ściśle ze sobą współpracować tworząc tym samym efektywny system profesjonalnego wsparcia dla osób doświadczających przemocy domowej. Kooperacja oraz interdyscyplinarny charakter podejmowanych działań powinny również stawiać sobie za jeden z celów trwałą korektę zachowań o charakterze przemocowym sprawców.

1. Miejsko- Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej w Kleczewie,
2. Gminny Zespół Interdyscyplinarny do spraw Przeciwdziałania Przemocy Domowej w Gminie Kleczew,
3. Komisariat Policji w Kleczewie,
4. Urząd Gminy i Miasta w Kleczewie,
5. Gminna Komisja Rozwiązywania Problemów Alkoholowych w Kleczewie,
6. Placówki ochrony zdrowia funkcjonujące na terenie gminy,
7. Placówki oświatowe funkcjonujące na terenie gminy,
8. Organizacje pozarządowe, kluby sportowe.

6. ADRESACI PROGRAMU

Adresatami programu są:

- 1) Rodziny i osoby dotknięte bezpośrednio zjawiskiem przemocy domowej,
- 2) Rodziny i osoby zagrożone zjawiskiem przemocy domowej,

3) Przedstawiciele instytucji i służb pracujących z osobami i rodzinami zagrożonymi bądź dotkniętymi przemocą domową.

7. REALIZATORZY PROGRAMU

Podmioty działające na rzecz przeciwdziałania przemocy domowej:

- 1) Miejsko- Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej w Kleczewie,
- 2) Komisariat Policji w Kleczewie,
- 3) Gminna Komisja Rozwiązywania Problemów Alkoholowych,
- 4) Punkt Konsultacyjno- Informacyjny,
- 5) Placówki oświatowe funkcjonujące na terenie gminy,
- 6) Placówki ochrony zdrowia funkcjonujące na terenie gminy.

8. SPODZIEWANE EFEKTY

- 1) Zmniejszenie poczucia bezradności ofiar przemocy domowej,
- 2) Zwiększenie wiedzy instytucji zajmujących się przemocą domową na temat zjawiska przemocy- diagnoza rzeczywistego rozmiaru zjawiska na terenie Gminy Kleczew,
- 3) Zwiększenie skuteczności działań,
- 4) Zmiana postaw społecznych wobec przemocy.

9. MIEJSCE I CZAS REALIZACJI PROGRAMU

Program będzie realizowany na terenie Gminy Kleczew w latach 2025-2030. Wdrażanie rozpocznie się po jego uchwaleniu, a działania zaplanowane do realizacji będą wprowadzane w formie ciągłej.

10. FINANSOWANIE PROGRAMU

Źródłem finansowania zadań Gminnego Programu Przeciwdziałania Przemocy Domowej oraz Ochrony Osób Doznających Przemocy Domowej na lata 2025-2030 są środki finansowe budżetu Gminy Kleczew oraz środki zewnętrzne pozyskiwane w ramach programów i konkursów na dofinansowanie zadań z zakresu przeciwdziałania przemocy domowej.

11. PODSUMOWANIE

Gminny Program Przeciwdziałania Przemocy Domowej i Ochrony Ofiar Przemocy Domowej na lata 2025-2030 zakłada podjęcie działań na rzecz przeciwdziałania występowaniu przemocy na terenie Gminy i Miasta Kleczew oraz zwiększenie skuteczności podjętych działań zmierzających do ograniczenia zachowań przemocowych. Zrealizowanie Programu będzie możliwe jedynie dzięki współpracy instytucji zaangażowanych w niesienie pomocy rodzinom dotkniętym przemocą. Działania podjęte w oparciu o założenia Programu przyczynią się do zmniejszenia skali zjawiska przemocy na terenie gminy Kleczew, zwiększenia dostępności do profesjonalnej i skutecznej ochrony ofiar

przemocy i edukacji społeczeństwa w zakresie wiedzy o problemie i zmianie sposobu pojmowania zjawiska przemocy domowej.

Przemoc domowa może pojawić się w życiu każdego człowieka, bez względu na wiek, płeć, poziom wykształcenia czy status materialny. Żaden człowiek nie może być jednak na nią skazany. Przed wykorzystywaniem czy znęcaniem ze strony bliskich osób można się ustrzec między innymi poprzez wczesne reagowanie na pierwsze symptomy kryzysu. Z przemocy można wyjść, trzeba tylko przerwać milczenie, zwrócić się po pomoc do specjalistów i konsekwentnie realizować opracowaną wspólnie z nimi strategię powrotu do normalnego życia.

Efektywność działań na rzecz osób doświadczających przemocy domowej jest przejawem współpracy instytucji, którym bliska jest problematyka szeroko rozumianej przemocy. Realizacja Gminnego Programu Przeciwdziałania Przemocy oraz Ochrony Osób Doznających Przemocy Domowej w Gminie Kleczew na lata 2025 - 2030 przyświecać będzie potrzeba pełnego zaangażowania i współpracy wszystkich instytucji, których efektem będzie podejmowanie oddziaływań zarówno na osobę doznającą, jak i stosującą przemoc.

Uzasadnienie

Zgodnie z ustawą z dnia 8 marca 1990 r. o samorządzie gminnym, w związku z art. 6 ust. 2 pkt 1 ustawy o przeciwdziałaniu przemocy domowej, do zadań gminy należy opracowanie i realizacja gminnego programu przeciwdziałania przemocy domowej i ochrony osób doznających przemocy domowej. Zjawisko przemocy domowej oraz skutki społeczne wynikające z pozostawiania ofiar i świadków przez wiele lat w sytuacji przemocy, stanowią poważne wyzwania. Przedstawiony Program jest propozycją kontynuacji systemowych, kompleksowych i długofalowych działań na rzecz ograniczenia zjawiska przemocy domowej. Zakłada doskonalenie oraz wspieranie zintegrowanego systemu przeciwdziałania przemocy domowej, opartego na współpracy wielu działających na terenie Gminy Kleczew służb, instytucji i organizacji. Program wyznacza kierunki działań podejmowanych przez Gminę Kleczew na rzecz:

- osób doznających przemocy domowej,
- osób stosujących przemoc domową,
- mieszkańców Gminy Kleczew,
- przedstawicieli instytucji zobowiązanych do działań w obszarze przeciwdziałania przemocy domowej.

Program zakłada łączenie ze sobą aktywności w obszarach inicjowania, rozwijania różnorodnych form pomocy dla osób doznających przemocy domowej, doskonalenia współpracy interdyscyplinarnej z tworzeniem warunków sprzyjających wzrostowi świadomości i wrażliwości społecznej, co stanowi podstawę budowania spójnego oraz funkcjonalnego systemu oparcia społecznego dla osób doznających przemocy domowej. Realizacja zadań zawartych w Programie umożliwi systemowe podejście do problemu przemocy domowej oraz sukcesywne zwiększenie skuteczności działań kierowanych do osób, rodzin i środowisk w których ten problem występuje lub dla których stanowi zagrożenie. Projekt Gminnego Programu Przeciwdziałania Przemocy Domowej i Ochrony Osób Doznających Przemocy Domowej na lata 2025-2030 został przygotowany na bazie dotychczasowych doświadczeń przy współpracy z członkami Zespołu Interdyscyplinarnego w Kleczewie i jest zgodny z Rządowym Programem Przeciwdziałania Przemocy Domowej na lata 2024-2030.

W związku z powyższym podjęcie stosownej uchwały jest uzasadnione.